

Интернет програмирање

предавање 05

Проф. др Мирослав Лутовац

mlutovac@viser.edu.rs

while petlja

- while petlja funkcioniše tako što se blok instrukcija unutar petlje ponovljeno izvršava sve dok je uslov za ostanak u petlji ispunjen
- uslov se nalazi na ulasku u petlju
- `while (uslov) {
 blok instrukcija unutar petlje
}`

Kod u petlji se izvršava ponovo i ponovo,
sve dok je uslov istinit

i1 = 0 + 2;
i2 = ... + 4;

petlja se izvršava dok je i1 < i2

primer09a1.js

```
1 var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",
2   "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "
4 var ipocetak = 0;
5 var ikraj = mojiPrijatelji.length;
6
7 document.write(pozivPrijateljima);
8 var i1 = ipocetak+2;
9 var i2 = ikraj+4;
10 while (i1 < i2)
11 {
12   document.write("<br>, " + mojiPrijatelji[i1]);
13   i1++;
14 //   if (typeof mojiPrijatelji[i1]=="undefined") {break;}
15 //   if (i1>9) {break;}
16 }
```

Na zabavu su pozvani
2 Branko
3 Milan
4 Predrag
5 Zoran
6 Jovan
7 Dragan
8 undefined
9 undefined
10 undefined
11 undefined

Ako se zaboravi promena uslova u petlji, petlja se nikada neće završiti


```
i1 = 0 + 2;  
i2 = ... + 4;  
if (i1>9) {break;}
```

Prekid u petlji i kada je i1>9

primer09a2.js

```
1 var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko  
2     "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jova  
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu su  
4 var ipocetak = 0;  
5 var ikraj = mojiPrijatelji.length;  
6  
7 document.write(pozivPrijateljima);  
8 var i1 = ipocetak+2;  
9 var i2 = ikraj+4;  
10 while (i1 < i2)  
11 {  
12     document.write("<br>", i1, " ", mojiPrijatelji[i1]);  
13     i1++;  
14 //     if (typeof mojiPrijatelji[i1]=="undefined") {break;}  
15     if (i1>9) {break;}  
16 }
```

Na zabavu su pozvani
2 Branko
3 Milan
4 Predrag
5 Zoran
6 Jovan
7 Dragan
8 undefined
9 undefined

Prekid u petlji i kada je ...

```
if (typeof mojiPrijatelji[i1]=="undefined")
```

primer09a3.js

```
1 var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",
2   "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "
4 var ipocetak = 0;
5 var ikraj = mojiPrijatelji.length;
6
7 document.write(pozivPrijateljima);
8 var i1 = ipocetak+2;
9 var i2 = ikraj+4;
10 while (i1 < i2)
11 {
12   document.write("<br>,i1, " ",mojiPrijatelji[i1]);
13   i1++;
14   if (typeof mojiPrijatelji[i1]=="undefined") {break;}
15   if (i1>9) {break;}
16 }
```

Na zabavu su pozvani
2 Branko
3 Milan
4 Predrag
5 Zoran
6 Jovan
7 Dragan

Važan je i redosled u petlji,
pre ili posle promene uslova

primer09a4.js

```
1  var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",
2    "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];
3  var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "
4  var ipocetak = 0;
5  var ikraj = mojiPrijatelji.length;
6
7  document.write(pozivPrijateljima);
8  var i1 = ipocetak+2;
9  var i2 = ikraj+4;
10 while (i1 < i2)
11 {
12   document.write("<br>,i1," ",mojiPrijatelji[i1]);
13   if (typeof mojiPrijatelji[i1]=="undefined") {break;}
14   i1++;
15   if (i1>9) {break;}
16 }
```

Na zabavu su pozvani
2 Branko
3 Milan
4 Predrag
5 Zoran
6 Jovan
7 Dragan
8 undefined

Ako se zaboravi promena uslova u petlji, petlja se nikada neće završiti

```
10 while (i1 < i2)
11 {
12     document.write("<br>",i1," ",mojiPrijatelji[i1]);
13 //    i1++;
14     if (typeof mojiPrijatelji[i1]=="undefined") {break;}
15     if (i1>9) {break;}
16 }
```

Primer 09a5 JavaScript x +
← → C File | C:/aLutovac/2019/IP

Aw, Snap!

Something went wrong while displaying this webpage.

[Learn more](#)

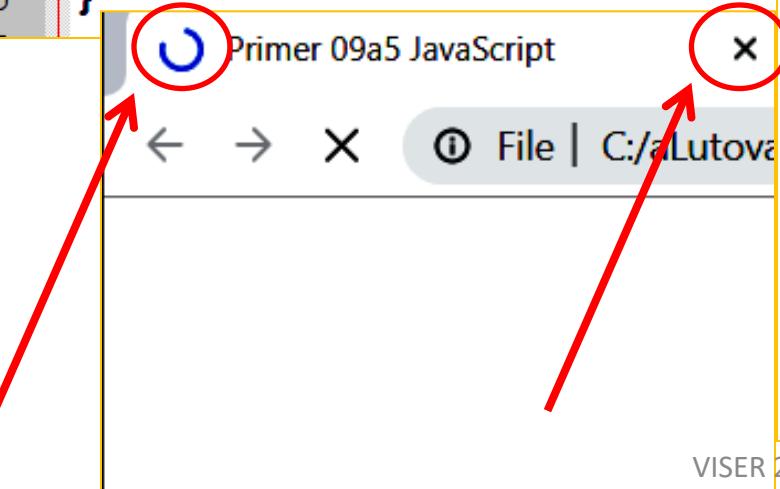
[Reload](#)

Page Unresponsive

You can wait for it to become responsive or exit the page.

Primer 09a5 JavaScript

[Exit page](#)

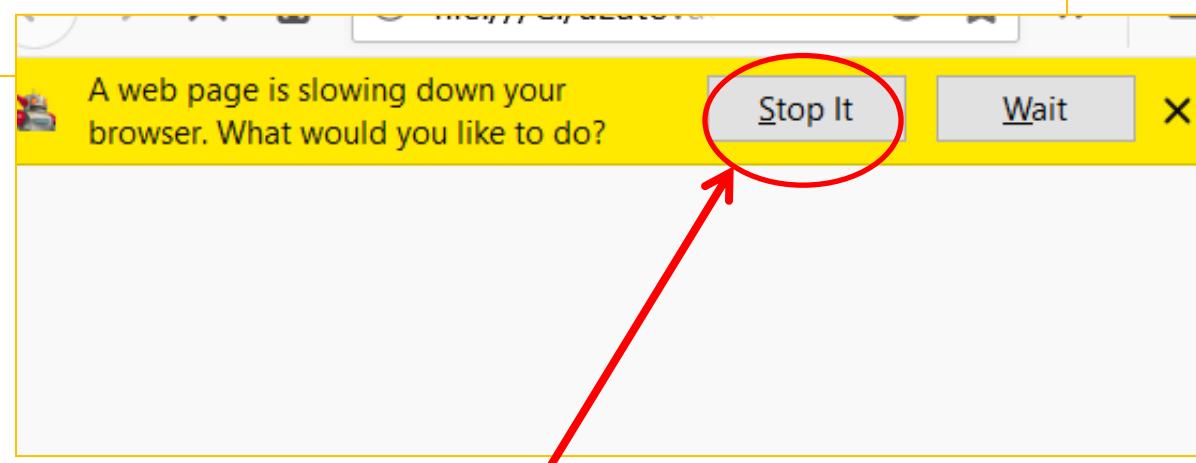
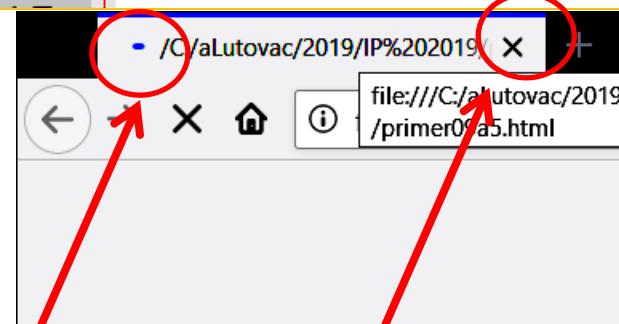

Ako se zaboravi
promena uslova u
petlji, petlja se nikada
neće završiti


```
10 while (i1 < i2)
11 {
12     document.write("<br>",i1," ",mojiPrijatelji[i1]);
13 //    i1++;
14     if (typeof mojiPrijatelji[i1]=="undefined") {break;}
15     if (i1>9) {break;}
16 }
```


do-while petlja

- do-while petlja funkcioniše tako što se blok instrukcija unutar petlje ponovljeno izvršava sve dok je uslov za ostanak u petlji ispunjen
- uslov se nalazi na kraju petlje
- do {
 blok instrukcija unutar petlje
}
while (uslov)

while i do

i1 = 0 + 2;

i2 = ... + 4;

petlja se izvršava dok je i1 < i2

primer09a.js x

```
1 var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",
2   "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu s ";
4 var ipocetak = 0;
5 var ikraj = mojiPrijatelji.length;
6
7 document.write(pozivPrijateljima);
8 var i1 = ipocetak+2;
9 var i2 = ikraj+4;
10 do {
11   document.write("<br>, i1, " ", mojiPrijatelji[i1]);
12   i1++;
13   if (typeof mojiPrijatelji[i1]=="undefined") {break;}
14   if (i1>9) {break;}
15 }
16 while (i1 < i2)
```

Na zabavu su pozvani
2 Branko
3 Milan
4 Predrag
5 Zoran
6 Jovan
7 Dragan

while i do

petlja se izvršava barem jednom

i1 = 0 + 2;
i2 = ... -10;

primer09a6.js X

```
1  var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",
2    "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];
3  var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "
4  var ipocetak = 0;
5  var ikraj = mojiPrijatelji.length;
6
7  document.write(pozivPrijateljima);
8  var i1 = ipocetak+2;
9  var i2 = ikraj-10; ←
10 do {
11   document.write("<br>,i1, " ",mojiPrijatelji[i1]);
12   i1++;
13   if (typeof mojiPrijatelji[i1]=="undefined") {break;}
14   if (i1>9) {break;}
15 }
16 while (i1 < i2)
```

Na zabavu su pozvani
2 Branko

while petlja se koristi da se prikažu svi članovi niza

primer09b2.js X

```
1 var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",
2   "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "
4 var i = 0;
5
6 document.write(pozivPrijateljima);
7 while (mojiPrijatelji[i]) {
8   document.write("<br>, i, ", mojiPrijatelji[i]);
9   i++;
10 }
11 /*
12  for (;mojiPrijatelji[i-1];) {
13    while (mojiPrijatelji[i]) {
14      document.write("<br>, i, ", mojiP
15      i++;
16    }
17  */
18 */
```

while ili for?

Sve dok ima članova niza,
izvršava se petlja

Na zabavu su pozvani
0 Nenad
1 Marko
2 Branko
3 Milan
4 Predrag
5 Zoran
6 Jovan
7 Dragan

while ili for?

primer09b.js

```
1 var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",
2   "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "
4 var i = 0+1; ←
5
6 document.write(pozivPrijateljima);
7 while (mojiPrijatelji[i+2]) { ←
8   document.write("<br>, i, ", mojiPrijatelji[i]);
9   i++;
10 }
11
12 /*
13 for (;mojiPrijatelji[i-1];) {
14 while (mojiPrijatelji[i]) {
15   document.write("<br>, i, ", mo
16   i++;
17 }
18 */
```

Na zabavu su pozvani
1 Marko
2 Branko
3 Milan
4 Predrag
5 Zoran

for ili while?

petlja počinje od 1, završava se sa 4

Na zabavu su pozvani
1 Marko
2 Branko
3 Milan
4 Predrag

```
primer09b3.js x
1 var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",
2   "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "
4 var i = 0+1;
5
6 document.write(pozivPrijateljima);
7 for (;mojiPrijatelji[i+3];) {
8   document.write("<br>,i," ",mojiPrijatelji[i]);
9   i++;
10 }
```


for ili while?

petlja počinje od 1, završava se sa 8

- Na zabavu su pozvani
- 1 Marko
- 2 Branko
- 3 Milan
- 4 Predrag
- 5 Zoran
- 6 Jovan
- 7 Dragan
- 8 undefined

primer09b4.js

```
1 var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",
2   "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "
4 var i = 0+1;
5
6 document.write(pozivPrijateljima);
7 for (;mojiPrijatelji[i-1];) {
8   document.write("<br>, i, ", mojiPrijatelji[i]);
9   i++;
10 }
```

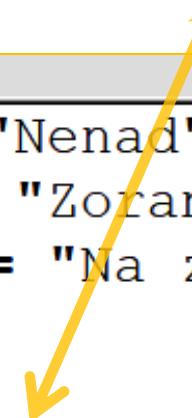

for ili **while**?

petlja počinje od 1, završava se sa 5

Na zabavu su pozvani
1 Marko
2 Branko
3 Milan
4 Predrag
5 Zoran

```
primer09b5.js x |  
1 var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",  
2   "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];  
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "  
4 var i = 0+1;  
5  
6 document.write(pozivPrijateljima);  
7 for (;mojiPrijatelji[i+2];) {  
8   document.write("<br>,i," ",mojiPrijatelji[i]);  
9   i++;  
10 }
```


break i continue

- break se koristi da se izadje iz petlje
- continue se koristi da se prskoči jedna iteracija

Page Unresponsive

You can wait for it to become responsive or exit the page.

Primer 09c JavaScript

Wait

Exit page

Primer 09c JavaScript

X

← → X

File | C:/aLutova

Reload

Aw, Snap!

Something went wrong while displaying this webpage.

Learn more

if (i==5) {continue;}

primer09c.js X

```
1 var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",
2   "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "
4 var i = 0;
5
6 document.write(pozivPrijateljima);
7 for (;mojiPrijatelji[i];) {
8   if (i==5) {continue;}
9   document.write("<br>, " + mojiPrijatelji[i]);
10  i++;
11 }
```

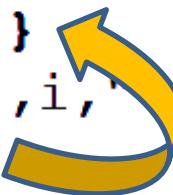


```
if (i==5) {continue;}
```

Na zabavu su pozvani
0 Nenad
1 Marko
2 Branko
3 Milan
4 Predrag
6 Jovan
7 Dragan

primer09c2.js

```
1 var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",
2   "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "
4 var i = 0;
5
6 document.write(pozivPrijateljima);
7 for (;mojiPrijatelji[i];i++) {
8   if (i==5) {continue;}
9   document.write("<br>,i,",mojiPrijatelji[i]);
10  //i++;
11 }
```


Na zabavu su pozvani
0 Nenad
1 Marko
2 Branko
3 Milan
4 Predrag

if (i==5) {break;}

primer09c3.js

```
1 var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",
2   "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "
4 var i = 0;
5
6 document.write(pozivPrijateljima);
7 for (;mojiPrijatelji[i];i++) {
8   if (i==5) {break;} ←
9   document.write("<br>,i," ",mojiPrijatelji[i]);
10  //i++;
11 }
```



```
//if (i==5) {break;}
```

Na zabavu su pozvani
0 Nenad
1 Marko
2 Branko
3 Milan
4 Predrag
5 Zoran
6 Jovan
7 Dragan

primer09c4.js X

```
1 var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",
2   "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "
4 var i = 0;
5
6 document.write(pozivPrijateljima);
7 for (;mojiPrijatelji[i];i++) {
8   //if (i==5) {break;} ←
9   document.write("<br>,i," ",mojiPrijatelji[i]);
10 }
```

JavaScript label

- label se koristi sa simbolim dvotačka:

label:

statements

- break i continue mogu da imaju label za izlazak iz bloka

break labelname;

continue labelname;

JavaScript label

- **continue** se koristi da se preskoči jedna iteracija u petlji (sa ili bez **label**)
- **break** može da se koristi da se izadje iz petlje ili **switch** (sa ili bez **label**)
- **break** može da se koristi da se izadje iz bilo kog bloka
- Blok koda je uvek između zagrada { i }

Ne radi

continue samo u petlji

primer09d.js

```
1 var mojiPrijatelji = ["Nena",  
2   "Milan", "Predrag", "Zoran",  
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani " "  
4 //var i = 0;  
5 document.write(pozivPrijateljima);  
6 mojaOznaka: {  
7   i=0;document.write("<br>",i," ",mojiPrijatelji[i]);  
8   i=1;document.write("<br>",i," ",mojiPrijatelji[i]);  
9   i=2;document.write("<br>",i," ",mojiPrijatelji[i]);  
10  continue mojaOznaka; ←  
11  i=3;document.write("<br>",i," ",mojiPrijatelji[i]);  
12  i=4;document.write("<br>",i," ",mojiPrijatelji[i]);  
13  i=5;document.write("<br>",i," ",mojiPrijatelji[i]);  
14 }  
15 //break mojaOznaka;  
16 break mojaOznaka;
```

Elements Console » ① ; X

top Filter Defa |

✖ Uncaught SyntaxError: Illegal [primer09d2.js:10](#) continue statement: 'mojaOznaka' does not denote an iteration statement

>

⋮ Console What's New

← → ⌂

Na zabavu su pozvani

0 Nenad

1 Marko

2 Branko

primer09d3.js x |

```
1 var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",
2   "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "
4 //var i = 0;
5 document.write(pozivPrijateljima);
6 mojaOznaka: {
7   i=0;document.write("<br>,i," ",mojiPrijatelji[i]);
8   i=1;document.write("<br>,i," ",mojiPrijatelji[i]);
9   i=2;document.write("<br>,i," ",mojiPrijatelji[i]);
10  break mojaOznaka;
11  i=3;document.write("<br>,i," ",mojiPrijatelji[i]);
12  i=4;document.write("<br>,i," ",mojiPrijatelji[i]);
13  i=5;document.write("<br>,i," ",mojiPrijatelji[i]);
14 }
```

Primer


```

1  <!DOCTYPE html>
2  <html>
3      <head> <title>Primer 09e JavaScript</title> </head>
4      <body>
5          <input id="myInput" type="text" value="Branko">
6          <button onclick="proveriPrijatelja()">Proveri prijatelja</button>
7          <p id="demo"></p>
8          <script language="JavaScript" src="primer09e.js">
9          </script>
10         </body>
11     </html>

```

Primer 09e JavaScript

← → C ⓘ File | C:/aLutovac/2019/

Proveri prijatelja

```

1  function proveriPrijatelja() {
2      var tekst;
3      var mojPrijatelj = document.getElementById("myInput").value;
4      switch(mojPrijatelj) {
5          case "Nenad":
6              tekst = "Moj prijatelj"; break;
7          case "Marko":
8              tekst = "Jovanov prijatelj"; break;
9          case "Branko":
10             tekst = "Anin prijatelj"; break;
11         default:
12             tekst = "nepoznato ko je";
13     }
14     document.getElementById("demo").innerHTML = tekst;
15 }

```

Proveri prijatelja

Anin prijatelj

```
1 function proveriPrijatelja() {  
2     var tekst;  
3     var mojPrijatelj = document.getElementById("myInput").value;  
4     switch(mojPrijatelj) {  
5         case "Nenad":  
6             tekst = "Moj prijatelj"; break;  
7         case "Marko":  
8             tekst = "Jovanov prijatelj"; break;  
9         case "Branko":  
10            tekst = "Anin prijatelj"; break;  
11        default:  
12            tekst = "nepoznato ko je";  
13    }  
14    document.getElementById("demo").innerHTML = tekst;  
15}
```

Nenad

Proveri prijatelja

Moj prijatelj

Marko

Proveri prijatelja

Jovanov prijatelj

Ivan

Proveri prijatelja

nepoznato ko je


```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3   <head> <title>Primer 09f JavaScript</title> </head>
4   <body>
5     <input id="myInput" type="text" value="Branko">
6     <button onclick="proveriPrijatelja()">Proveri prijatelja</button>
7     <p id="demo"></p>
8 <script>
9   function proveriPrijatelja() {
10     var tekst;
11     var mojPrijatelj = document.getElementById("myInput").value;
12     switch(mojPrijatelj) {
13       case "Nenad":
14         tekst = "Moj prijatelj"; break;
15       case "Marko":
16         tekst = "Jovanov prijatelj"; break;
17       case "Branko":
18         tekst = "Anin prijatelj"; break;
19       default:
20         tekst = "nepoznato ko je";
21     }
22     document.getElementById("demo").innerHTML = tekst;
23   }
24 </script>
25 </body>
26 </html>
```

Nenad

Proveri prijatelja

Moj prijatelj

Marko

Proveri prijatelja

Jovanov prijatelj

Ivan

Proveri prijatelja

nepoznato ko je

Branko

Proveri prijatelja

Anin prijatelj

HTML methods getElementById()

- metod da se "pronađe" HTML element (korišćenjem id="demo") i promeni sadržaj elementa (innerHTML)

```
primer09g.html x
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3   <head> <title>Primer 09g JavaScript</title> </head>
4   <body>
5     <h2>Neko zvoni na vratima</h2>
6     <p id="demo">Kliknite na dugme</p>
7     <button type="button"
8       onclick='document.getElementById("demo").innerHTML =
9         "Dobrodošli! "'>Klikni ovo dugme</button>
10    </body>
11 </html>
```


Neko zvoni na vratima

Kliknite na dugme

Klikni ovo dugme

Neko zvoni na vratima

Dobrodošli!

Klikni ovo dugme

primer09g.html x

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3   <head> <title>Primer 09g JavaScript</title> </head>
4   <body>
5     <h2>Neko zvoni na vratima</h2>
6     <p id="demo">Kliknite na dugme</p>
7     <button type="button"
8       onclick='document.getElementById("demo").innerHTML =
9         "Dobrodošli!"'>Klikni ovo dugme</button>
10    </body>
11  </html>
```


' i " mogu da zamene mesta

Neko zvoni na vratima

Kliknite na dugme ispod

Klikni ovde

Neko zvoni na vratima

Dobrodošli!

Klikni ovde

primer09g2.html X

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3   <head> <title>Primer 09g2 JavaScript</title> </head>
4   <body>
5     <h2>Neko zvoni na vratima</h2>
6     <p id="demo">Kliknite na dugme ispod</p>
7     <button type="button"
8       onclick="document.getElementById('demo').innerHTML =
9         'Dobrodošli!'">Klikni ovde</button>
10    </body>
11 </html>
```

Kako da menjate atribute slike?

promena src (source) atributa slike.

Upali sijalicu

Ugasi sijalicu

Kako da menjate atribute slike?

promena src (source) atributa slike.

Upali sijalicu

Ugasi sijalicu

```
primer09h.html x
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <h2>Kako da menjate atribute slike?</h2>
5 <p>promena src (source) atributa slike.</p>
6 <button onclick="document.getElementById('myImage').src='pic_bulbon.gif'
7   ">Upali sijalicu</button>
8 
9 <button onclick="document.getElementById('myImage').src='pic_bulboff.gif'
10  ">Ugasi sijalicu</button>
11 </body>
12 </html>
```


primer09i.html

← → ⌂ ⚡ File | C:/aLutova

Promena stila

Promena veličine slova.

Pritisni dugme!

primer09i.html

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <h2>Promena stila</h2>
5 <p id="demo">Promena veličine slova.</p>
6 <button type="button" onclick=
7 "document.getElementById('demo').style.fontSize='35px'>
8 <b>Pritisni dugme!</b></button>
9 </body>
10 </html>
```


primer09j.html

x

- → C

File | C:/aLutovac

Modifikovanje prikaza

Kako da sakrijete deo teksta?

Click Me!

Modifikovanje prikaza

Click Me!

primer09j.html x

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <h2>Modifikovanje prikaza</h2>
5 <p id="demo">Kako da sakrijete deo teksta?</p>
6 <button type="button" onclick=
7 "document.getElementById('demo').style.display='none'>
8 Click Me!</button>
9 </body>
10 </html>
```


primer09k.html

x

← → C

File | C:/aLutovac/20

Modifikovanje prikaza

Kako da prikazete sakrijete deo teksta?

Modifikovanje prikaza

Kako da prikazete sakrijete deo teksta?

Evo me!

primer09k.html x

```
1  <!DOCTYPE html>
2  <html>
3  <body>
4  <h2>Modifikovanje prikaza</h2>
5  <p>Kako da prikazete sakrijete deo teksta?</p>
6  <p id="demo" style="display:none">Evo me!</p>
7  <button type="button" onclick=
8  "document.getElementById('demo').style.display='block'>
9  "Pritisni dugme</button>
10 </body>
11 </html>
```


JavaScript u Head-u

Prvobiti pasus.

Promeni tekst

JavaScript u Head-u

Novi pasus.

Promeni tekst

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <head>
4 <script>
5 function myHeadFunction() {
6     document.getElementById("demo").innerHTML =
7     "Novi pasus.";
8 }
9 </script>
10 </head>
11
12 <body>
13 <h2>JavaScript u Head-u</h2>
14 <p id="demo">Prvobiti pasus.</p>
15 <button type="button" onclick=
16 "myHeadFunction()">Promeni tekst</button>
17 </body>
18 </html>
```

Scrip može da bude u body ili head

primer10b.html

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <h1>JS u body</h1>
5 <p id="demo">Neki pasus</p>
6 <button type="button" onclick=
7 "myBodyFunction()">Promeni tekst</button>
8 <script>
9 function myBodyFunction() {
10     document.getElementById("demo").innerHTML =
11     "Novi pasus";
12 }
13 </script>
14 </body>
15 </html>
```

primer10b.html
← → C ⓘ Fi

JS u body

Neki pasus

Promeni tekst

JS u body

Novi pasus

Promeni tekst

Scrip može da bude u **body** ili **head**

Eksterni .js

- External JS kada se isti kod koristi više puta na više web strana
- JavaScript fajlovi imaju ekstenziju .js
- U HTML se eksterni JS poziva sa src (source) atributom <script> taga
- Efekat je isti kao da je na mestu gde je <script>
- **Eksterni .js ne sme da sadrži <script> tag**

Prednosti eksternih .js

- Odvojeni su HTML i .js kod
- HTML i JS su čitljiviji i jednostavniji za održavanje
- Keširani JS može da ubrza učitavanje strane
- Može da ima više JS fajlova – nekoliko script tagova

```
<script src="myScript1.js"></script>
```

```
<script src="myScript2.js"></script>
```


External JS može da se referencira

1. sa punom URL adresom
2. sa putanjom relativnom u odnosu na trenutnu web stranu
3. samo imenom fajla ako je tamo gde je HTML
 1. <script src="https://www.w3schools.com/js/myJS1.js"></script>
 2. <script src="/primeriJS/myJS1.js"></script>
 3. <script src="myJS1.js"></script>

Mogućnosti prikaza u JS

- Korišćenjem innerHTML
- Korišćenjem document.write()
- Korišćenjem window.alert()
- Korišćenjem console.log()

Korišćenjem innerHTML

primer10c.html X

```
1  <!DOCTYPE html>
2  <html>
3  <body>
4  <h1>Naslov strane</h1>
5  <p>Tekst na strani, sa rezultatom JS</p>
6  <p id="demo"></p>
7  <script>
8  document.getElementById("demo").innerHTML =
9  "<b>koliko je </b>5 + " + 6;
10 </script>
11 <p>Rezultat je</p>
12 <p id="demo2"></p>
13 <script>
14 document.getElementById("demo2").innerHTML = 5 + 6;
15 </script>
16 </body>
17 </html>
```

primer10c.html

← → ⌂ ⌂ File | C:/aLutci

Naslov strane

Tekst na strani, sa rezultatom JS

koliko je 5 + 6

Rezultat je

11

document.write()

primer10d.html

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <h1>Naslov strane</h1>
5 <p>Sledi prikaz rezultata u JS<br>
6 5 + 6 je:</p>
7 <script>
8 document.write(5 + 6);
9 </script>
10 </body>
11 </html>
```

primer10d.html

← → C ⌂ File | C:/a

Naslov strane

Sledi prikaz rezultata u JS

5 + 6 je:

11

primer10e.html

← → ⌂ ⌂ File | C:/a

Naslov strane

Opis.

Klikni

5 + 6 = 11

document.write()
treba koristiti za testiranje,
jer briše prethodni sadržaj

document.write() i klik na dugme

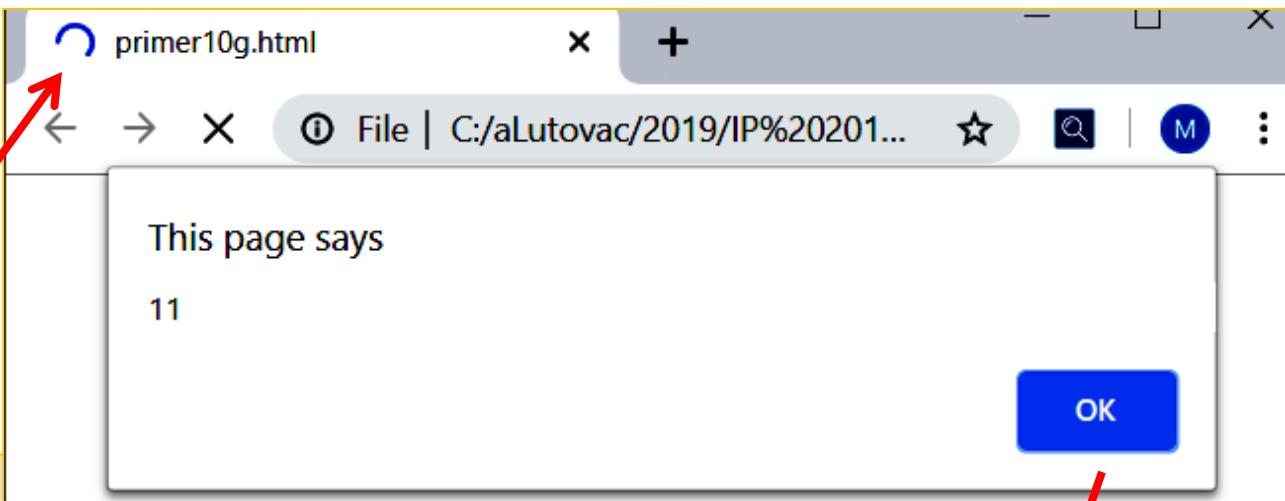
```
primer10e.html
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <h1>Naslov strane</h1>
5 <p>Opis.</p>
6 <button onclick=
7 "document.write('5 + 6 = ' + (5 + 6))">
8 Klikni</button>
9 </body>
10 </html>
```

primer10e2.html

← → ⌂ ⌂

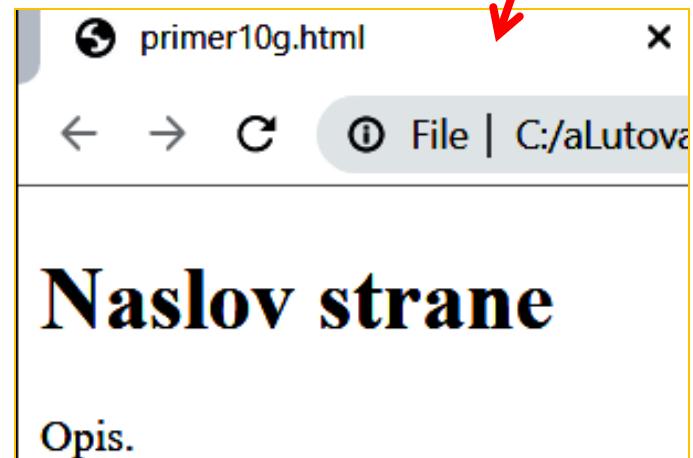
5 + 6 = 56

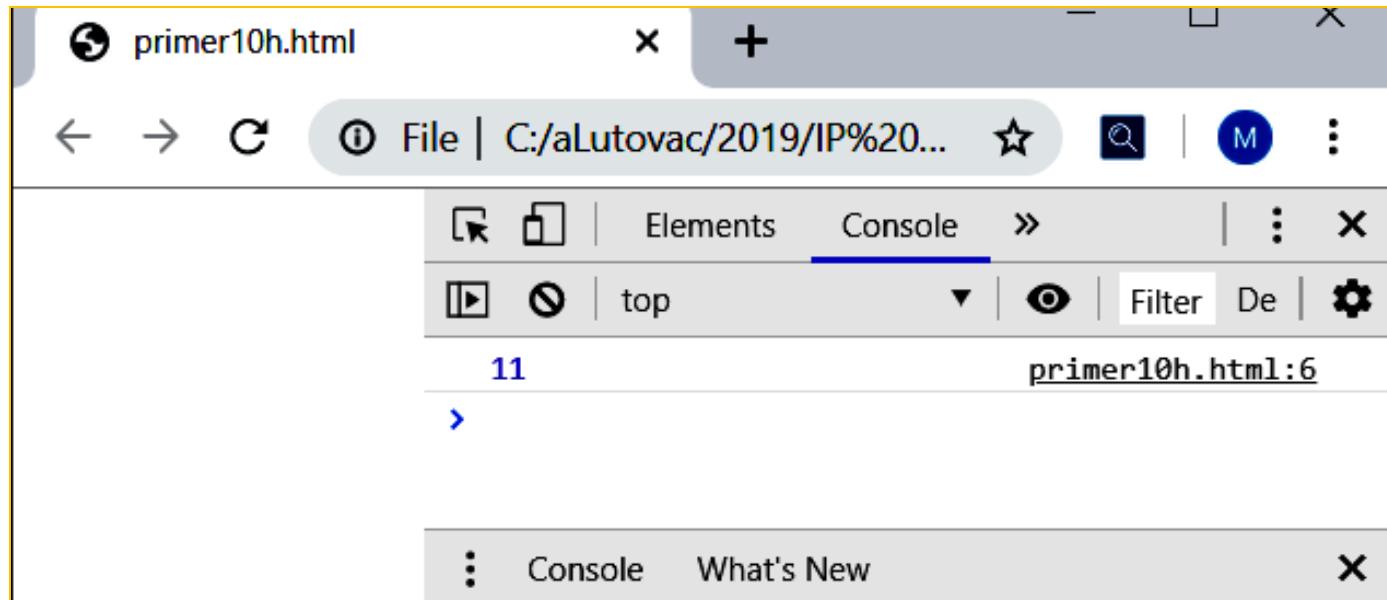
"document.write('5 + 6 = ' + 5 + 6)">


```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4
5 <h1>Naslov strane</h1>
6 <p>Opis.</p>
7
8 <script>
9   window.alert(5 + 6);
10 </script>
11
12 </body>
13 </html>
```

Korišćenjem `window.alert()`

primer10h.html

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4
5 <script>
6 console.log(5 + 6);
7 </script>
8
9 </body>
10 </html>
```

console.log(),
F12, izaberi "Console" u debageru.
click Run

JS sintaksa

- JS sintaksa je skup pravila po kojima je napravljena
- Računarski program je lista "instrukcija" koje izvršava računar
- U računarskoj terminologiji ove instrukcije se nazivaju **programske kod**, kod ili na eng. **statements**
- JavaScript je programski jezik
- JS statements se razdvajaju sa tačka-zarez označkom ;

primer11a.js

```
1 var x, y, z;  
2 x = 5;  
3 y = 6;  
4 z = x + y;  
5 document.write("x = ",x);  
6 document.write("<br>y = ",y);  
7 document.write("<br>z = ",z);
```

Name

primer11a

primer11a

Primer 11a JavaScript

File

x = 5

y = 6

z = 11

Definisanje promenljivih,
dodela vrednosti i
prikaz u pregledaču

```
1 <html>  
2   <head>  
3     <title>Primer 11a JavaScript</title>  
4   </head>  
5   <body>  
6     <script language="JavaScript" src="primer11a.js">  
7       </script>  
8     </body>  
9   </html>
```


JS sintaksa

- Programski kod JS se sastoji od
 - ✓ Vrednosti
 - ✓ Operatora
 - ✓ Izraza
 - ✓ Ključnih reči
(da se identificuje akcija koja treba da se izvrši)
 - ✓ Komentara
(sve u vrsti posle // ili između /* ... */ se ne izvršava)

JS vrednosti

- JS sintaksa definiše dva tipa vrednosti
 - ✓ Konstantne vrednosti (eng. **literals**)
 - ❑ Brojevi se pišu sa ili bez decimalne tačke
 - ❑ Stringovi su tekst između dvostrukih ili jednostrukih navodnika
 - ✓ Promenljive vrednosti (eng. **variables**)

Promenljive vrednosti (variables)

- U programskim jezicima se promenljive koriste da se zauzme prostor u memoriji u kome će se smestiti neka vrednost
- Za zauzimanje memorijskog prostora se koristi ključna reč **var**, a onda se deklariše promenljiva
- Znak jednakosti se koristi za dodelu vrednosti promenljivoj

```
var x;  
x = 6;
```

```
var podaciGosti= "Marko",  
auto = "Volvo",  
cena = 200k;
```

```
var auto = "Volvo";  
var auto;  
  
Ostaje da je auto "Volvo"
```

```
var podaciGosti= "Marko", auto = "Volvo", cena = 200k;
```


Operatori

- Koristi se operator dodele (znak jednakosti, =)
- Operatori izračunavanja aritmetičkih operacija
(+ - * /)
- Izrazi se koriste da se, korišćenjem vrednosti, promenljivih i operatora, izračuna nova vrednost

5 * 10

x * 6

"Jovan," + " " + "Dule"

typeof tip promenljive

Instanceof je true ako objekat
instanca tipa object

Imena

- Identifikatori se koriste kao imena promenljivih
- Za prvi karakter imena može da bude slovo, znak podvučeno (_) ili dolar znak (\$)
- Ostali karakteri imena mogu da budu slova, brojevi, znak podvučeno ili dolar znak
- JavaScript identifikatori su case sensitive (VAR, Var i var program različito koristi)
- Znak minus (-) nije odzvoljen za imena (oduzimanje)
- Programeri imaju praksu da koriste camel-case firstName, lastName, masterCard, interCity

Imena

Character codes	Decimal	Hexadecimal
C0 Controls & Basic Latin	0-127	0000-007F
C1 Controls & Latin-1 Supplement	128-255	0080-00FF
Latin Extended-A	256-383	0100-017F
Latin Extended-B	384-591	0180-024F
Spacing Modifiers	688-767	02B0-02FF
Diacritical Marks	768-879	0300-036F
Greek and Coptic	880-1023	0370-03FF
Cyrillic Basic	1024-1279	0400-04FF
Cyrillic Supplement	1280-1327	0500-052F
General Punctuation	8192-8303	2000-206F
Currency Symbols	8352-8399	20A0-20CF
Letterlike Symbols	8448-8527	2100-214F
Arrows	8592-8703	2190-21FF
Mathematical Operators	8704-8959	2200-22FF
Box Drawings	9472-9599	2500-257F
Block Elements	9600-9631	2580-259F
Geometric Shapes	9632-9727	25A0-25FF
Miscellaneous Symbols	9728-9983	2600-26FF
Dingbats	9984-10175	2700-27BF

JS Statements i **id**

- U HTML, JS statements (programski kodovi) su programske instrukcije koje treba da budu izvršene u pregledaču
- **id** je jedinstveni identifikator za neki element
`document.getElementById("demo").innerHTML = "Zdravo!";`
- Ovaj kod daje instrukcije pregledaču da napiše "Zdravo!" u okviru HTML elementa sa identifikatorom "demo"

Definisanje promenljivih,
dodela vrednosti i
prikaz u pregledaču

primer11b.js x

```
1 var myName = "Marko Markov";
2 document.getElementById("demo").innerHTML = myName;
```

primer11b.html x

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <h2>Naslov H2</h2>
5 <p>Kreiraj promenljivu, dodeli joj vrednost, prikaži je:
6 vrednost, prikaži je:</p>
7 <p id="demo"></p>
8 <script language="JavaScript" src="primer11b.js">
9 </script>
10 </body>
11 </html>
```

Naslov H2

Kreiraj promenljivu, dodeli joj vrednost, prikaži je:

Marko Markov

JS tipovi podataka

- var x = 16; // broj
- var y = „Marko”; // string
- var z = {ime1:"Jova", ime2:„Iva”}; // objekat

JS funkcije

- JS function je blok komandi napravljen da izvrši specifičan zadatak
- JS function se izvršava kada je nešto prozove
- JS function koristi ključnu reč function, iza koje ide proizvoljno ime funkcije, a zatim je par zagrada (...)
- Za ime JS function su ista pravila kao i za promenljive
- Argumenti su u (...) razdvojeni zarezima (arg1, arg2, ...)
- Blok koda koji se izvršava kada je funkcija prozvana, nalazi se u vitičastim zagradama {...}
- Argumenti funkcije su realne vrednosti koje se prenose kada je funkcija prozvana
- Unutar funkcije argumenti su lokalne promenljive

Definisanje funkcije u **body**

```
primer11c.html | 1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <h2>JS funkcije</h2>
5 <p>Funkcija sa dva argumenta:</p>
6 <p id="demo"></p>
7 <script>
8 function myFunction(a, b) {
9     return a * b;
10 }
11 document.getElementById("demo").innerHTML = myFunction(4, 3);
12 </script>
13 </body>
14 </html>
```

primer11c.html

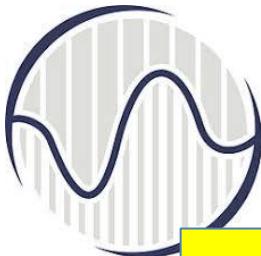
← → ⌂

File | C:/aLutova

JS funkcije

Funkcija sa dva argumenta:

12

Definisanje funkcije u **head**

primer11d.html

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <head>
4 <script>
5 function myFunction(a, b) {
6     return a * b;
7 }
8 </script>
9 </head>
10 <body>
11 <h2>JS funkcije</h2>
12 <p>Funkcija sa dva argumenta:</p>
13 <p id="demo"></p>
14 <script>
15 document.getElementById("demo").innerHTML = myFunction(4, 3);
16 </script>
17 </body>
18 </html>
```

JS funkcije

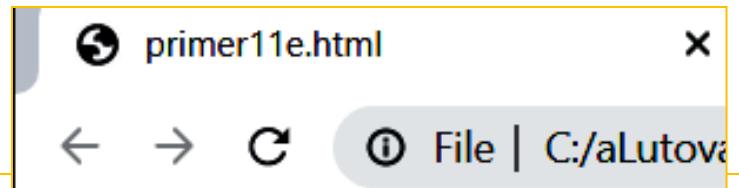
Funkcija sa dva argumenta:

12

primer11e.html

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <h2>JS funkcije</h2>
5 <p>Funkcija sa dva argumenta:</p>
6 <p id="demo"></p>
7 <script language="JavaScript" src="primer11e.js">
8 </script>
9 </body>
10 </html>
```


Definisanje u .js fajlu

primer11e.js

```
1 function myFunction(a, b) {
2     return a * b;
3 }
4 document.getElementById("demo").innerHTML = myFunction(4, 3);
```

Funkcija sa dva argumenta:

12

JS funkcije pozivanje i return

- Kod unutar JS function se izvršava kada se funkcija pozove
 - Kada se desi neki događaj (korisnik klikne dugme)
 - Kada se pozove iz JS koda
 - Automatski (samopozivanje)
- Kada JS dođe do linije koda **return**, funkcija prekida sa izvršavanjem
- Ako se funkcija pozove iz neke linije koda, JS će „vratiti“ vrednost koja se koristi za izvršavanje nakon što je funkcija provana
- Najčešće, funkcija izračunava vrednost koja se vraća onome ko je pozvao funkciju

Primer korišćenja funkcije

```
var x = myFunction(4, 3);
```

/* funkcija je pozvana, vrednost koja se izračuna vraća se
u x */

```
function myFunction(a, b) {  
    return a * b;  
    // funkcija vraća proizvod a * b  
}
```

- Kod može da se koristi više puta
- Isti kod se koristi više puta sa različitim argumentima, što daje različite rezultate

JavaScript Objects

- U realnom životu, automobil je object
- Automobil ima properties (težina, boja), i metode (kreni i stani)
- Svi automobili imaju iste properties, ali se osobine razlikuju od auta do auta
- Svi automobili imaju iste metode, ali se metode izvršavaju u različito vreme

Object
auto

Properties
ime, model, boja

Methods
kreni, vozi

auto.ime = Fiat

auto.model = 500L

auto.tezina = 850kg

auto.boja = crvena

auto.kreni()

auto.vozi()

auto.koci()

auto.stani()

JavaScript Objects

- Primer promenljive (**variable**) imenovana kao auto

```
var auto = "Fiat"; //dodata jedne vrednosti
```

- Objects su takođe variables
- Objects mogu da sadrže brojne vrednosti
- JavaScript može da dodeljuje veći broj vrednosti (Fiat, 500L, bela) promenljivoj (**variable**) koja je imenovana kao auto:

```
var auto = {tip: "Fiat", model:"500L", boja:"bela"};
```


JavaScript objekti su kontejneri za **imenovane vrednosti**

Vrednosti su napisane kao parovi **ime:vrednost**
ime i vrednosti su razdvojeni dvotačkom :

primer12a.html

```
1  <!DOCTYPE html>
2  <html>
3  <body>
4  <p>Hocu da kupim:</p>
5  <p id="demo"></p>
6  <script>
7  var auto = {tip:"Fiat", model:"500L", boja:"bela"};
8  document.getElementById("demo").innerHTML =
9  ("auto marke <b>" + auto.tip +
10 " </b>, model <b>" + auto.model +
11 " </b>, boja <b>" + auto.boja + "</b>") ;
12 </script>
13
14 </body>
15 </html>
```

Hocu da kupim:

auto marke Fiat, model 500L, boja bela

Hocu da kupim auto marke **Fiat**, model **500L**, boja **bela**

primer12b.html x

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <p id="demo"></p>
5 <script>
6 var auto = {
7   tip:"Fiat",
8   model:"500L",
9   boja:"bela"
10 };
11 document.getElementById("demo").innerHTML =
12 ("Hocu da kupim auto marke <b>" + auto.tip +
13 "</b>, model <b>" + auto.model +
14 "</b>, boja <b>" + auto.boja + "</b>");
15 </script>
16 </body>
17 </html>
```

Definicija objekta može da bude u više linija koda

Accessing Object Properties

- Može se pristupiti properties na 2 načina:

`imeObjekta.osobinaObjekta`

`imeObjekta["osobinaObjekta"]`

primer12c.html

```
1  <!DOCTYPE html>
2  <html>
3  <body>
4  <p id="demo"></p>
5  <script>
6  var auto = {
7      tip:"Fiat",
8      model:"500L",
9      boja:"bela"
10 };
11 document.getElementById("demo").innerHTML =
12 ("Pristup objektu imeObjekta.osobinaObjekta" +
13 " <br>imeObjekta je <b>auto</b>, "+ 
14 " <br>osobinaObjekta je <b>" + auto.tip + "</b>") ;
15 </script>
16 </body>
17 </html>
```

Pristup objektu **imeObjekta.osobinaObjekta**
imeObjekta je **auto**,
osobinaObjekta je Fiat

pristup JavaScript objektima
imeObjekta.osobinaObjekta


```
primer12d.html x
1  <!DOCTYPE html>
2  <html>
3  <body>
4  <p id="demo"></p>
5  <script>
6  var auto = {
7      tip:"Fiat",
8      model:"500L",
9      boja:"bela"
10 };
11 document.getElementById("demo").innerHTML =
12 ('Pristup objektu imeObjekta["osobinaObjekta"] ' +
13 "<br>imeObjekta je <b>auto</b>, "+"
14 "<br>osobinaObjekta je <b>" + auto["tip"] + "</b>") ;
15 </script>
16 </body>
17 </html>
```

Pristup objektu `imeObjekta["osobinaObjekta"]`
imeObjekta je **auto**,
osobinaObjekta je **Fiat**

pristup JavaScript objektima
imeObjekta["osobinaObjekta"]

JavaScript Object Methods

- Metode su aktivnosti koje bi mogle da izvrše objekti
- JavaScript objekti su kontejneri za imenovane vrednosti koje nazivamo properties ili **methods**

```
function() {return auto.kreni + ... + auto.stani;}
```


Pristup Metodi objekta

- Pristupa se metodi objekta:

imeObjekta.imeMetode ()

Ime = person.fullName()

- Ako se pristupa metodi bez zagrada (), vraća se definicija metode:

ime = person.fullName


```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <p id="demo"></p>
5 <script>
6 var auto = {
7     tip: "Fiat",
8     model: "500L",
9     oprema1: "klima",
10    oprema2: "alat",
11    boja : "bela ",
12    id      : 5678,
13    tipModelBoja : function() {
14        return "Kupujem " + this.tip + ", model " +
15        this.model + ", boja " + this.boja;
16    }
17 };
18 document.getElementById("demo").innerHTML =
19 auto.tipModelBoja();
20 </script>
21 </body>
22 </html>
```

Kupujem Fiat, model 500L, boja bela

this
pristup JavaScript objektima
auto.tipModelBoja();

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <p id="demo"></p>
5 <script>
6 var auto = {
7     tip: "Fiat",
8     model: "500L",
9     oprema1: "klima",
10    oprema2: "alat",
11    boja: "bela",
12    id: 5678,
13    tipModelBoja: function() {
14        return "Kupujem " + this.tip + ", model " +
15        this.model + ", boja " + this.boja;
16    }
17};
18 document.getElementById("demo").innerHTML =
19 auto.tipModelBoja;
20 </script>
21 </body>
22 </html>
```

pristup JavaScript objektima
bez zagrade **auto.tipModelBoja;**

metod je u stvari definicija funkcije
zapamćena kao vrednost property


```
function() { return "Kupujem " + this.tip + ", model " + this.model + ", boja " + this.boja; }
```


JavaScript Scope

- Scope određuje pristupačnost (vidljivost) promenljive, objekta i funkcije iz različitih delova koda
- U JavaScript-u postoje dve vrste:
 - Local scope
 - Global scope
- JavaScript ima function scope:
Svaka funkcija stvara novi scope
- Promenljive definisane unutar funkcije nisu vidljive izvan funkcije

Lokalne JavaScript promenljive

- Promenljive deklarisane unutar JavaScript funkcije, postaju lokalne za funkciju
- Lokalne promenljive imaju lokalni scope: može im se pristupiti samo unutar funkcije
- Pošto se lokalne promenljive mogu prepoznati samo unutar funkcije, promenljive sa istim imenom mogu da se koriste u različitim funkcijama
- Lokalne promenljive nastaju kada se počinje neka funkcija, i nestaju kada se završi ta funkcija

Lokalna promenljiva autoIme **nije vidljiva** izvan funkcije:

Tip promenljive izvan funkcije je undefined

Lokalna promenljiva autoIme **vidljiva** je unutar funkcije:

Tip promenljive unutar funkcije je +string

```
primer12g.html x
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <p>Lokalna promenljiva autoIme <b>nije vidljiva</b> izvan funkcije:</p>
5 <p id="demo"></p>
6 <p>Lokalna promenljiva autoIme <b>vidljiva je</b> unutar funkcije:</p>
7 <p id="demo2"></p>
8 <script>
9 myFunction();
10 document.getElementById("demo").innerHTML =
11 "Tip promenljive izvan funkcije je <u>" +typeof autoIme+ "</u>";
12 function myFunction() {
13     var autoIme = "Fiat";
14     document.getElementById("demo2").innerHTML =
15     ("Tip promenljive unutar funkcije je <u>" +typeof autoIme+ "</u>") ;
16 }
17 </script>
18 </body>
19 </html>
```

Lokalna promenljiva

Lokalne JavaScript promenljive

- Promenljive deklarisane izvan funkcija postaju globalne
- Globalna promenljiva ima globalnu vidljivost
- Svi skriptovi i funkcije na veb strani mogu da pristupe promenljivoj
- U JavaScript-u, objekti i funkcije su takođe promenljive

Globalna promenljiva autoIme **je vidljiva** izvan funkcije:

Tip promenljive izvan funkcije je string

Globalna promenljiva autoIme **vidljiva je** i unutar funkcije:

Tip promenljive unutar funkcije je string

```
primer12h.html x
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <p>Globalna promenljiva autoIme <b>je vidljiva</b> izvan funkcije:</p>
5 <p id="demo"></p>
6 <p>Globalna promenljiva autoIme <b>vidljiva je</b> i unutar funkcije:</p>
7 <p id="demo2"></p>
8 <script>
9 var autoIme = "Fiat";
10 myFunction();
11 document.getElementById("demo").innerHTML =
12 "Tip promenljive izvan funkcije je <u>"+typeof autoIme+"</u>";
13 function myFunction() {
14 document.getElementById("demo2").innerHTML =
15 ("Tip promenljive unutar funkcije je <u>"+typeof autoIme+"</u>");
16 }
17 </script>
18 </body>
19 </html>
```

Globalna promenljiva

Automatski globalno promenljiva

- Ako se dodeljuje vrednost promenljivoj koja nije deklarisana, promenljiva će automatski postati globalna promenljiva
- Sledeći kod deklarisće promenljivu kao globalnu iako je vrednost dodeljene unutar funkcije

Lokalna promenljiva autoIme je **vidljiva** izvan funkcije:

Tip promenljive izvan funkcije je string

Lokalna promenljiva autoIme **vidljiva je** i unutar funkcije:

Tip promenljive unutar funkcije je +string

```
primer12i.html x
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <p>Lokalna promenljiva autoIme <b>je vidljiva</b> izvan funkcije:</p>
5 <p id="demo"></p>
6 <p>Lokalna promenljiva autoIme <b>vidljiva je</b> i unutar funkcije:</p>
7 <p id="demo2"></p>
8 <script>
9 myFunction();
10 document.getElementById("demo").innerHTML =
11 "Tip promenljive izvan funkcije je <u>"+typeof autoIme+"</u>";
12 function myFunction() {
13 //     var autoIme = "Fiat";
14     autoIme = "Fiat";
15 document.getElementById("demo2").innerHTML =
16 ("Tip promenljive unutar funkcije je <u>"+typeof autoIme+"</u>") ;
17 }
18 </script>
19 </body>
20 </html>
```


Lokalna promenljiva autoIme je **vidljiva** izvan funkcije:

Tip promenljive izvan funkcije je string

Lokalna promenljiva autoIme **vidljiva** je i unutar funkcije:

Tip promenljive unutar funkcije je +string

Lokalna promenljiva autoIme je **vidljiva** izvan funkcije:

Tip promenljive izvan funkcije je undefined

Lokalna promenljiva autoIme **vidljiva** je i unutar funkcije:

Tip promenljive unutar funkcije je +string

```
primer12i.html x
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <p>Lokalna promenljiva autoIme je vidljiva izvan funkcije</p>
5 <p id="demo"></p>
6 <p>Lokalna promenljiva autoIme je vidljiva i unutar funkcije</p>
7 <p id="demo2"></p>
8 <script>
9 myFunction();
10 document.getElementById("demo").innerHTML =
11 "Tip promenljive izvan funkcije je <u>" +typeof autoIme+ "</u>";
12 function myFunction() {
13 // var autoIme = "Fiat";
14 autoIme = "Fiat";
15 document.getElementById("demo2").innerHTML =
16 ("Tip promenljive unutar funkcije je +<u>" +typeof autoIme+ "</u>") ;
17 }
18 </script>
19 </body>
20 </html>
```

13 **var** autoIme = "Fiat";
14 // autoIme = "Fiat";

Globalne promenljive u HTML

- Sa JavaScript-om, globalna vidljivost je celokupno JavaScript okruženje
- U HTML-u, globalna vidljivost je window objekat
- Sve globalne promenljive pripadaju window objektu
- **NEMOJTE da kreirate globalne promenljive sve dok to nije neophodno**

U HTML-u, sve globalne promenljive postaju window promenljive
window.autoIme koristimo za prikaz Fiat

primer12j.html x

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <p>U HTML-u, sve globalne promenljive
5 postaju window promenljive</p>
6 <p id="demo"></p>
7 <script>
8 var autoIme = "Fiat";
9 document.getElementById("demo").innerHTML =
10 "window.autoIme koristimo za prikaz " +
11 window.autoIme;
12 </script>
13 </body>
14 </html>
```

Globalna promenljiva u HTML-u

Upozorenja

- **NEMOJTE da kreirate globalne promenljive sve dok to nije neophodno**
- **Globalne promenljive (ili funkcije) mogu da prebrišu window promenljive (ili funkcije)**
- **Bilo koja funkcija, uključujući window objekt, može da prebriše globalne promenljive i funkcije**
- **Globalne promenljive se ne kreiraju automatski u "Strict Mode"**

Životni vek JavaScript promenljivih

- Životni vek JavaScript promenljive započinje njenim deklarisanjem
- Lokalne promenljive nestaju kada se završe funkcije
- U veb pregledaču, globalne promenljive se brišu (nestaju) kada se zatvori prozor pregledača, ali ostaju dostupne novim stranama u istom prozoru
- Argumenti funkcije (parametri) funkcionišu kao lokalne promenljive unutar funkcije